

สมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1

Administrators' Competencies and Teacher Performance in Educational
Institutions Under the jurisdiction of the Phetchabun Primary Educational
Service Area Office 1

ชลฤดี บุญสุด

Chonrudee Bunsud

ดลนภา ท้วมยัง

Dolnapa Tuamyang

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยพิษณุโลก

Faculty of Education, Phitsanulok University

E-mail : Chonrudeebunsud@gmail.com

วันที่รับบทความ (Received) : 20 พฤศจิกายน 2568

วันที่แก้ไขบทความ (Revised) : 31 พฤษภาคม 2569

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) : 31 พฤษภาคม 2569

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อทราบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 2. เพื่อทราบการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 และ 3. เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งหมด 302 คน โดยการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย พบว่า ด้านสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และด้านการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 โดยเรียงลำดับตามค่าน้ำหนักดังนี้ สมรรถนะในการสื่อสาร สมรรถนะในการทำงานเป็นทีม สมรรถนะในการวางแผนและการบริหารจัดการ

สมรรถนะในการบริหารตนเอง สมรรถนะในการตระหนักรู้เกี่ยวกับโลก และสมรรถนะในการปฏิบัติเชิงกลยุทธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกคิดเป็นร้อยละ 67.90

คำสำคัญ : สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา, การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา, สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1

ABSTRACT

The objectives of this study were 1. to examine the competencies of school administrators under the Office of Phetchabun Primary Educational Service Area 1, 2. to investigate the teachers' performance in schools under the Office of Phetchabun Primary Educational Service Area 1, and 3. to determine the relationship between the competencies of school administrators and the teachers' performance in schools under the Office of Phetchabun Primary Educational Service Area 1. The sample group consisted of 302 participants. Data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, and multiple regression analysis.

The findings revealed that, overall, the competencies of school administrators under the Office of Phetchabun Primary Educational Service Area 1 were at a high level. Similarly, the overall teachers' performance was also at a high level. The hypothesis testing indicated that the competencies of school administrators were positively related to teachers' performance at a statistical significance level of .05. The predictive order of the administrator competencies was as follows: communication competency, teamwork competency, planning and management competency, self-management competency, global awareness competency, and strategic action competency. The correlation coefficient was 67.90 percent.

Keywords: School administrators' competencies, Teachers' performance, Office of Phetchabun Primary Educational Service Area 1

1. บทนำ

สมรรถนะเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการองค์การที่มีประโยชน์อย่างมากในการบริหารทรัพยากรมนุษย์ (Human resource management) ทิศทางการบริหารทรัพยากรมนุษย์สมัยใหม่จะต้องมีเครื่องมือที่สามารถแปลงปัจจัยให้ส่งผลต่อความสำเร็จในการนำกรอบ (Competency model) มาใช้เป็นคุณลักษณะพื้นฐานของบุคคล ซึ่งมีความสัมพันธ์ต่อการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ หรือการมีผลงานที่โดดเด่นกว่าในการทำงานหรือสถานการณ์นั้น สมรรถนะครู และบุคลากรทางการศึกษา (Teacher and personals competency) จำเป็นพฤติกรรม ซึ่งเกิดจากการรวมความรู้

(Knowledge) ทักษะ (Skill) คุณลักษณะ (Character) ทศคติ (Attitude) และแรงจูงใจ (Motivation) ของบุคคลและส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างโดดเด่น (พทิน แดงจวง, 2554) ดังนั้น การบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในปัจจุบันเผชิญกับความท้าทายจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านเทคโนโลยี เศรษฐกิจ และสังคม ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการนำพาสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ โดยอาศัย สมรรถนะ (Competency) เป็นเครื่องมือหลักในการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ., 2562)

“ผู้บริหารโรงเรียน” ถือเป็นหัวใจของการศึกษามีหน้าที่บริหารโรงเรียนเท่านั้น แต่จำเป็นต้องแสดงบทบาทของผู้นำสถานศึกษานั้น ๆ ได้กำหนดสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ 6 ด้าน ได้แก่ ภาวะผู้นำทางวิชาการ การบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ การบริหารงานบุคคล การบริหารงบประมาณและทรัพยากร การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม และธรรมาภิบาล ซึ่งเป็นแนวทางสำคัญในการยกระดับคุณภาพของสถานศึกษา ดังนั้น สมรรถนะของผู้บริหารเป็นความสามารถเชิงพฤติกรรมที่ประกอบด้วยความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่แสดงออกในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงาน ก.พ., 2559) โดย Spencer (1993) ได้นิยามสมรรถนะว่าเป็น “ลักษณะเชิงลึกของบุคคล (underlying characteristics)” ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ และแบ่งสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งนี้ “สมรรถนะ” (Competency) ของผู้บริหารสถานศึกษาหมายถึง ความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะเฉพาะบุคคลที่สามารถแสดงออกมาในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์ (Boyatzis, 1982; Spencer & Spencer, 1993) ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2563) ได้ระบุว่า สมรรถนะของผู้บริหารส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานและผลสัมฤทธิ์ขององค์กรอย่างชัดเจน ได้มีการกำหนดสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษากำหนดไว้ 3 สมรรถนะ ได้แก่ 1) สมรรถนะหลัก 2) สมรรถนะตามตำแหน่งงาน และ 3) สมรรถนะทางการบริหาร ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีสมรรถนะสูงสามารถบริหารจัดการองค์กรทางการศึกษาให้ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงและมีประสิทธิภาพ เพื่อส่งเสริมให้ครูสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษาเป็นยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งด้านเทคโนโลยี เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (Trilling & Fadel, 2009) มีความสามารถในการวางวิสัยทัศน์ บริหารเชิงกลยุทธ์ สื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นผู้นำแห่งการเรียนรู้ (Fullan, 2001)

บุคลากรครู ถือเป็นบุคลากรหลักที่มีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาผู้เรียน และการขับเคลื่อนการศึกษาสู่คุณภาพ ซึ่งการปฏิบัติงานของครูจะมีประสิทธิภาพได้นั้น ต้องได้รับการสนับสนุน ส่งเสริม และกำกับดูแลจากผู้บริหารสถานศึกษาอย่างใกล้ชิด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562) ดังนั้น “การปฏิบัติงานของครู” หมายถึงความสามารถในการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมการสอน การจัดกิจกรรม และการดำเนินงานที่สอดคล้องกับเป้าหมายการศึกษาขั้นพื้นฐาน

โดยมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ ดังนั้น ผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาผู้เรียน จำเป็นต้องมีการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับนโยบายคุณภาพทางการศึกษา การที่ครูจะสามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มศักยภาพ จำเป็นต้องได้รับการส่งเสริม สนับสนุน และกำกับจากผู้บริหารที่มีสมรรถนะอย่างเหมาะสม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2561) หากครูผู้สอนมีสมรรถนะในระดับสูงก็จะส่งผลต่อการเรียนการสอน และการเรียนรู้ของนักเรียนด้วยในการพัฒนาสมรรถนะ (Competency) ของทรัพยากรมนุษย์ไม่ได้จำกัดเฉพาะภาคธุรกิจเท่านั้น ครูเป็นบุคลากรสำคัญที่มีบทบาทโดยตรงต่อการพัฒนาผู้เรียนและคุณภาพการศึกษาของชาติ การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาหมายถึง กระบวนการทำหน้าที่ตามบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบ ทั้งในด้านการเรียน การสอน การพัฒนาผู้เรียน และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสถานศึกษา ซึ่งครอบคลุมถึง 3 ด้านหลัก ได้แก่ 1) การปฏิบัติหน้าที่ครู 2) การจัดการเรียนรู้ และ 3) ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน

สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 กำลังเผชิญกับความท้าทายหลายประการ ทั้งด้านการจัดการเรียนการสอน การบริหารงานวิชาการ การขาดแคลนครูในบางสาขาวิชา รวมถึงการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่ส่งผลต่อบทบาทหน้าที่ของครูและผู้บริหารอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาที่มีบทบาทสำคัญในการวางรากฐานของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ซึ่งเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติและนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ อย่างไรก็ตาม จากรายงานการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 พบว่า สถานศึกษาหลายแห่งยังประสบปัญหาในการบริหารจัดการที่ไม่สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของบริบททางสังคมและเทคโนโลยีในศตวรรษที่ 21 ปัญหาในด้านผู้บริหารบางแห่งยังขาดสมรรถนะด้านภาวะผู้นำ การวางแผนเชิงกลยุทธ์ และการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ไม่สามารถส่งเสริม สนับสนุน หรือสร้างแรงจูงใจให้ครูปฏิบัติงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังพบว่า การนิเทศภายในโรงเรียนไม่สม่ำเสมอ ขาดการติดตามและประเมินผลที่เป็นระบบ ทำให้ครูบางส่วนขาดความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเองหรือสร้างสรรค์นวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้

นอกจากนี้ ความคาดหวังของผู้ปกครองและชุมชนต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก็เพิ่มสูงขึ้น ส่งผลให้ครูต้องปรับตัวและเพิ่มสมรรถนะในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น ในขณะเดียวกัน บุคลากรครูซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการจัดการเรียนรู้ ก็ประสบปัญหาเกี่ยวกับ ภาระงานที่ไม่ใช่งานสอนจำนวนมาก ความไม่ชัดเจนในบทบาทหน้าที่ และขาดแรงจูงใจในการพัฒนาวิชาชีพ ซึ่งล้วนมีผลกระทบต่อการประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ทั้งด้านการจัดการเรียนการสอน การประเมินผลผู้เรียน การใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ และการดำรงจรรยาบรรณวิชาชีพ จากสถานการณ์ดังกล่าวสะท้อนถึงความจำเป็นเร่งด่วนในการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครู เพื่อให้สามารถพัฒนารูปแบบหรือแนวทางในการยกระดับการบริหารจัดการของผู้บริหาร และส่งเสริมให้ครู

สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของว่าที่ร้อยตรี หญิงขวัญสุดา อ่วมสะอาด (2565) พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 แสดงให้เห็นว่าสมรรถนะด้านผู้บริหารส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาในการทำงานของครู

ด้วยเหตุผลและความสำคัญดังกล่าว สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 พบว่า ยังมีความแตกต่างในประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในแต่ละโรงเรียน ซึ่งอาจมีความเกี่ยวข้องกับระดับสมรรถนะของผู้บริหาร จึงเป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้สามารถบริหารจัดการสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจการศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาสมรรถนะและศักยภาพของผู้บริหารให้สามารถบริหารจัดการสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพในยุคปัจจุบันและอนาคต

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1
2. เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1
3. เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1

3. วิธีดำเนินการวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) โดยมีวัตถุประสงค์

- 1). เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1
- 2). เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1
- 3). เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ประชากรของการวิจัย คือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 จำนวน 118 แห่ง กลุ่มตัวอย่างของการวิจัย คือ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

เพชรบูรณ์ เขต 1 มีผู้ให้ข้อมูลจำนวน 302 คน เพื่อให้การดำเนินการวิจัยเป็นไปตามระเบียบวิธีวิจัยและบรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัย มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ขอบเขตประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 จำนวนรวมทั้งสิ้น 1,357 คน โดยจำแนกตามตำแหน่งได้ดังนี้

ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 132 คน (แบ่งเป็น ผู้อำนวยการโรงเรียน 118 คน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน 14 คน)

ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 1,225 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ทราบจำนวนประชากร จึงได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดย โดยใช้สูตรการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามหลักการของทาโรยามาเน่ (Taro Yamane, 1973) ได้จำนวน 302 คน ซึ่งแทนค่าตามสูตร

5. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยสมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน ซึ่งมีลักษณะของคำถามเป็นคำถามปลายปิด (Close-Ended หรือ Fixed Form)

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ สมรรถนะในการสื่อสาร สมรรถนะในการวางแผนและการบริหารจัดการ สมรรถนะในการทำงานเป็นทีม สมรรถนะในการปฏิบัติเชิงกลยุทธ์ สมรรถนะในการตระหนักรู้เกี่ยวกับโลก และสมรรถนะในการบริหารตนเอง (Hellriegel, Jackson & Slocum, 2005) โดยใช้หลักเกณฑ์การให้คะแนนตามแบบประเมินของลิเคอร์ต (Likert) เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งกำหนดคะแนนไว้ 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด. 2554, หน้า 201)

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา ได้แก่ การปฏิบัติหน้าที่ครู การจัดการเรียนรู้ และความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน (คุระสภา, 2556) โดยใช้หลักเกณฑ์การให้

คะแนนตามแบบประเมินของลิเคอร์ท (Likert) เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งกำหนดคะแนนไว้ 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด. 2554, น. 201)

ตอนที่ 2 – 3 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามแนวความคิดของลิเคอร์ท (Likert's Scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

6. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยอาศัยข้อมูลจากการศึกษาตามข้อ 1 ซึ่งมีเนื้อหาครอบคลุมขอบข่ายการดำเนินงานเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 แล้วกำหนดคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามแนวความคิดของลิเคอร์ท (Likert's Scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 83)
 3. นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบและให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการวิจัย
 4. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
 5. นำร่างแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้ว เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องทั้งความเที่ยงตรงด้านโครงสร้าง (Construct Validity) และด้านเนื้อหา (Content Validity) ด้านรูปแบบของแบบสอบถาม (Format) ด้านการใช้ภาษา (Wording) และด้านอื่น ๆ ของข้อคำถามแต่ละข้อที่เห็นสมควรให้ปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญให้ความเห็นและลงคะแนน
- โดยผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ได้มาของผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ จำนวน 3 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญที่คัดเลือกในการตรวจสอบเครื่องมือ เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 โดยเกณฑ์กำหนดคุณสมบัติผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ
6. นำผลการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC พบว่า มีค่าระหว่าง 0.8 - 1.0 แสดงว่าแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าดัชนีสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ หรือเนื้อหาอยู่ในระดับดี มีค่าเท่ากับ 0.966
 7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญไปนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง
 8. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try - out) กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ทำการสำรวจจริง จำนวน 30 ชุด บุคลากรทางการศึกษาโดยการสุ่มจาก 119 โรงเรียน

9. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้ไปหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (discrimination) และค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1

10. จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

7. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยเสนอคำร้องต่อมหาวิทยาลัยพิษณุโลก ทำหนังสือเพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 302 ฉบับ ไปยังโรงเรียน จำนวน 118 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง
3. ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถาม จำนวน 302 ฉบับครบถ้วน
4. กรณีผู้ตอบแบบสอบถามไม่ครบ ผู้วิจัยต้องติดตามแบบสอบถาม เพื่อให้ได้แบบสอบถามกลับคืนมาให้ครบ
5. เมื่อได้แบบสอบถามกลับมาครบจากจำนวน 302 ฉบับ แล้วจึงนำเข้าไปปริกษาคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อนำไปจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป เอสพีเอสเอสนำมาแปลผลเชิงพรรณนา

8. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล คำนวณค่าสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) เพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยนำข้อมูลมาประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป เอสพีเอสเอสใช้ในการวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่อหาค่าสถิติและวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน ซึ่งมีลักษณะของคำถามเป็นคำถามปลายปิด (Close-Ended หรือ Fixed Form) มีตัวเลือกให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้เลือกตอบให้ตรงกับความเป็นจริง โดยนำเสนอข้อมูลแบบตารางแจกแจงความถี่ (Frequency) ตารางแจกแจงความถี่แบบร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ สมรรถนะในการสื่อสาร สมรรถนะในการวางแผนและการบริหารจัดการ สมรรถนะในการทำงานเป็นทีม สมรรถนะในการปฏิบัติเชิงกลยุทธ์ สมรรถนะในการตระหนักรู้เกี่ยวกับโลก และสมรรถนะในการบริหารตนเอง (Hellriegel, Jackson & Slocum, 2005) โดยใช้การ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ได้แก่ การปฏิบัติหน้าที่ครู การจัดการเรียนรู้ และความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน (คุรุสภา, 2556) โดยใช้การ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 โดยผู้วิจัยวิเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้เทคนิค Enter Selection และสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) โดยใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% ดังนั้นจะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ก็ต่อเมื่อ Sig. มีค่าน้อยกว่า 0.05

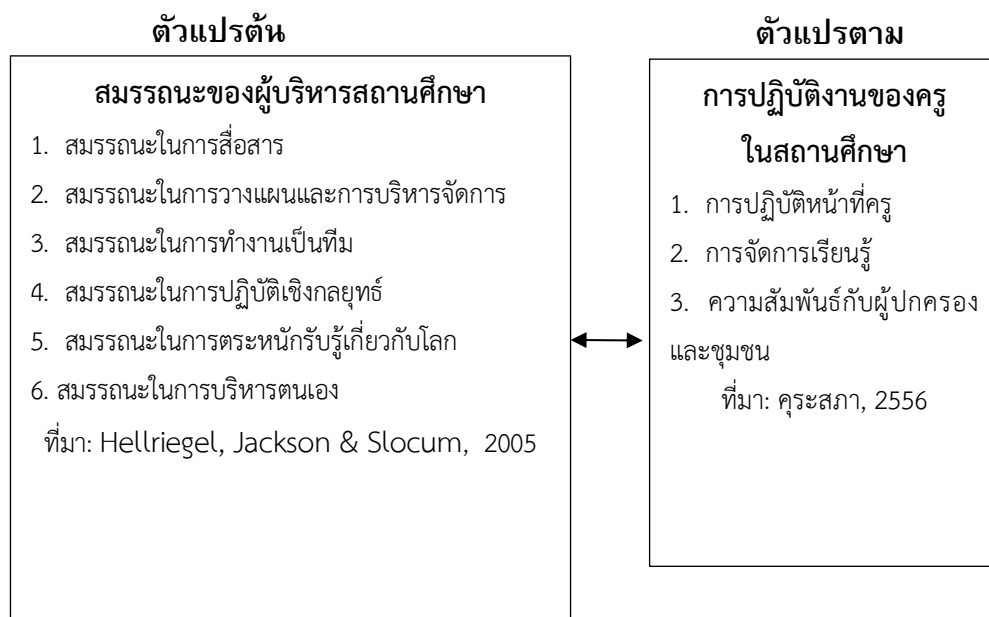
9. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างและตัวแปรที่ศึกษา

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อการทดสอบสมมติฐานในการวิจัยคุณภาพบริการและส่วนประสมทางการตลาดที่ส่งผลต่อการตัดสินใจใช้บริการ สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้เทคนิค Enter Selection

ส่วนที่ 3 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ การหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient Method) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient)

10. กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากแนวคิดและงานวิจัยสรุปได้ว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ สมรรถนะหลัก (Core Competency) สมรรถนะตามตำแหน่งงาน (Functional Competency) และสมรรถนะทางการบริหาร (Management Competency) ตามแนวคิดของอาภรณ์ ภูวิทย์พันธุ์ (2557) และศึกษาแนวคิด ทฤษฎีการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา ได้แก่ การปฏิบัติหน้าที่ครู การจัดการเรียนรู้ การพัฒนา ผู้เรียน และการมีส่วนร่วมกับสถานศึกษาและชุมชนตามแนวคิดของณรงค์ บุญมี (2563) ซึ่งได้นำแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยทำการศึกษาเพื่อนำมาปรับใช้ในการวิจัยเรื่องการศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารกับการ ปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 เพื่อ ศึกษาระดับสมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 มีความสัมพันธ์กัน

11. สรุปผลการศึกษา

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 61.26 มีอายุ 31 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 42.38 และมีประสบการณ์ทำงาน 5 – 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 35.76
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ทั้ง 6 ด้าน ภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.73)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านสมรรถนะในการปฏิบัติเชิงกลยุทธ์ รองลงมาด้านสมรรถนะในการตระหนักรู้เกี่ยวกับโลก และด้านสมรรถนะในการสื่อสาร

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ทั้ง 3 ด้าน ภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.81) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ย มากที่สุด คือ ด้านสมรรถนะในการวางแผนและการบริหารจัดการ รองลงมา ด้านสมรรถนะในการทำงานเป็นทีม และด้านสมรรถนะในการสื่อสาร

4. ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ความสัมพันธ์สมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 โดยเรียงลำดับตามค่าน้ำหนักดังนี้ สมรรถนะในการสื่อสาร(X_1) สมรรถนะในการทำงานเป็นทีม (X_3) สมรรถนะในการวางแผนและการบริหารจัดการ (X_2) สมรรถนะในการบริหารตนเอง (X_6) สมรรถนะในการตระหนักรู้เกี่ยวกับโลก (X_5) และสมรรถนะในการปฏิบัติเชิงกลยุทธ์ (X_4) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีความสัมพันธ์กันเชิงบวกคิดเป็นร้อยละ 67.90

12. การอภิปรายผล

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ได้แก่ ด้านสมรรถนะในการปฏิบัติเชิงกลยุทธ์ ด้านสมรรถนะในการตระหนักรู้เกี่ยวกับโลก และด้านสมรรถนะในการสื่อสารสอดคล้องกับงานวิจัยของอารียา ภูศิริวิวัฒน์ และคณะ (2567) พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า (1) สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน และงานวิจัยของสุชาติ สว่างกุล และพระครูวิจิตรปัญญาภรณ์ (2566) พบว่า การศึกษาสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตเมืองเกษปทุม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า 1) การศึกษาสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารในสหวิทยาเขตเมืองเกษปทุม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของขวัญสุดา อ่วมสะอาด และมัทนา วัฒนอมศักดิ์ (2566) พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของว่าที่ร้อยตรีหญิงขวัญสุดา อ่วมสะอาด (2565) พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาจำแนกตามรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ด้าน

โดยเรียงลำดับค่ามัธยเทศจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ ด้านสมรรถนะในการปฏิบัติเชิงกลยุทธ์ ด้านสมรรถนะในการวางแผนและการบริหารจัดการ ด้านสมรรถนะในการทำงานเป็นทีม ด้านสมรรถนะในการสื่อสาร และอยู่ในระดับมาก 2 คือ ด้านสมรรถนะในการตระหนักรู้เกี่ยวกับโลก และด้านสมรรถนะในการบริหารตนเอง ตามลำดับ

ผลวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ 2 ด้านการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับ ได้แก่ ด้านสมรรถนะในการวางแผนและการบริหารจัดการ ด้านสมรรถนะในการทำงานเป็นทีม และด้านสมรรถนะในการสื่อสาร สอดคล้องกับงานวิจัยของพัชร จันโต และคณะ (2566) พบว่า สมรรถนะผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และงานวิจัยของขวัญสุดา อ่วมสะอาด และมัทนา วังนอมศักดิ์ (2566) พบว่าสมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของว่าที่ร้อยตรีหญิงขวัญสุดา อ่วมสะอาด (2565) พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน โดยเรียงลำดับจากค่ามัธยเทศจากมากไปน้อย ดังนี้ คือ ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู ส่วนด้านการจัดการเรียนรู้ อยู่ระดับมาก

ผลวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ 3 การทดสอบสมมติฐานพบว่า ความสัมพันธ์สมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 โดยเรียงลำดับตามค่า n ดังนี้ สมรรถนะในการสื่อสาร (X_1) สมรรถนะในการทำงานเป็นทีม (X_3) สมรรถนะในการวางแผนและการบริหารจัดการ (X_2) สมรรถนะในการบริหารตนเอง (X_6) สมรรถนะในการตระหนักรู้เกี่ยวกับโลก (X_5) และสมรรถนะในการปฏิบัติเชิงกลยุทธ์ (X_4) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีความสัมพันธ์กันเป็นบวกคิดเป็นร้อยละ 67.90 สอดคล้องกับงานวิจัยของขวัญสุดา อ่วมสะอาด และมัทนา วังนอมศักดิ์ (2566) พบว่าสมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1 สมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของว่าที่ร้อยตรีหญิงขวัญสุดา อ่วมสะอาด (2565) พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

สุพรรณบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

13. องค์ความรู้ที่ได้

งานวิจัยนี้ชี้ให้เห็นถึง “ความสัมพันธ์เชิงระบบ” ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการทำงานของครู ซึ่งสามารถสรุปเป็นองค์ความรู้สำคัญได้ว่า

ผู้บริหารที่มี สมรรถนะเชิงกลยุทธ์และการสื่อสารที่ดี จะสามารถสร้างแรงจูงใจและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนแก่ครู

การทำงานเป็นทีมและการบริหารตนเอง เป็นตัวเชื่อมสำคัญที่ส่งผลต่อความร่วมมือและความยั่งยืนของการพัฒนาองค์กร

การพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารควรมุ่งเน้นทั้งมิติ ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ และ สมรรถนะการบริหารเชิงมนุษยสัมพันธ์ เพื่อยกระดับคุณภาพการทำงานของครูและคุณภาพการศึกษาทั้งระบบ

14. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรพัฒนาสมรรถนะด้านการสื่อสารให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เนื่องจากผลการวิจัยพบว่าสมรรถนะด้านนี้มีความสัมพันธ์สูงกับการปฏิบัติงานของครู ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างบรรยากาศการทำงานที่เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนการสอน ควรส่งเสริมการทำงานเป็นทีมระหว่างผู้บริหารและครู เพื่อเพิ่มความร่วมมือและความเข้าใจซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะในด้านการวางแผนและการบริหารจัดการที่มีผลโดยตรงต่อคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน

1.2 ครูควรได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารในการพัฒนาทักษะด้านการจัดการเรียนรู้ และการสร้างเครือข่ายกับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพต่อผู้เรียนอย่างยั่งยืน

1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ควรจัดอบรม/พัฒนาผู้บริหารและครูให้สอดคล้องกับผลวิจัย โดยเน้นสมรรถนะที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของครู เช่น การสื่อสาร การทำงานเป็นทีม และการวางแผนบริหารจัดการ

2. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

2.1 ควรกำหนดนโยบายพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาให้ครอบคลุมทั้ง 6 ด้าน โดยเน้นด้านการสื่อสารและการทำงานเป็นทีมเป็นพิเศษ

2.2 ควรสร้างระบบประเมินผลการปฏิบัติงานของครูที่เชื่อมโยงกับสมรรถนะของผู้บริหาร เพื่อกระตุ้นให้ทั้งสองฝ่ายพัฒนาตนเองในทิศทางเดียวกัน

2.3 ควรพัฒนาหลักสูตรหรือโครงการพัฒนาบุคลากรที่เน้นการสร้างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรขยายขอบเขตการวิจัยไปยังเขตพื้นที่การศึกษาอื่น เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของผลการวิจัยและเพิ่มความครอบคลุม

2. ควรศึกษาในเชิงคุณภาพเพิ่มเติม เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สะท้อนมุมมองและประสบการณ์จริงของผู้บริหารและครู

3. ควรศึกษาตัวแปรอื่น ๆ ที่อาจส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู เช่น ภาวะผู้นำ การสร้างแรงจูงใจ วัฒนธรรมองค์กร หรือความสัมพันธ์ในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

4. ควรพัฒนารูปแบบหรือโมเดลเชิงปฏิบัติที่สามารถนำไปใช้จริงในการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารและการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา

บรรณานุกรม

- ขวัญสุตา อ่วมสะอาด และมัทนา วังถนอมศักดิ์. (2566). **สมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1.** วารสารนวัตกรรมการจัดการศึกษาและการวิจัย ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 มีนาคม - เมษายน 2566.
- , (2565). **สมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, ภาควิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร.**
- ณรงค์ บุญมี. (2563). **การศึกษาการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.** วารสารวิจัยทางการศึกษา, 28(3),.
- พระครูวิจิตรปัญญาภรณ์ (2566) **สภาวะธรรมกับภาวะผู้นำเชิงกรอบแนวคิดแบบเติบโตในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาวารสารพุทธปรัชญาวิวัฒน์, [S.l.], v. 7, n. 1, p. 734-742, mar. 2023. ISSN 2730-2644.**
- พัชรี จันใด, วลัยกา ฉลากบาง และทรัพย์หิรัญ จันทรักษ์ (2566) **สมรรถนะผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสกลนคร.** วารสารอุบลปริทรรศน์ ปีที่ 9 ฉบับที่ 1 (มกราคม-เมษายน 2567).
- พศิน แดงจวง. (2554). **รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรทางการศึกษา.** กรุงเทพฯ : ออฟเซ็ทครีเอชัน.
- พัชรี กุมภีโร. (2554). **การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะ.** หน้า 8.
- สำนักงาน ก.พ. (2559). **คู่มือสมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงาน.** กรุงเทพฯ: สำนักงาน ก.พ.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.). (2559). **คู่มือสมรรถนะสำหรับข้าราชการพลเรือนสามัญ.** กรุงเทพฯ: สำนักงาน ก.พ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). **แนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา.** กรุงเทพฯ: สพฐ.
- อารียา ภูวศิริวิวัฒน์, ธาณิ กิตติกาญจน์โสภณ, เบญจภรณ์ รัญระนา และ อโณทัย บุญยะบุรณ์ (2567). **สมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2.** วารสารปารมิตา ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม ปีที่ 6 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน 2567).
- Fullan, M. (2001). **The new meaning of educational change (3rd ed.).** New York: Teachers College Press.